

Cuprins

ABREVIERI	VII
CUVÂNT ÎNAINTE	IX

PARTEA GENERALĂ

CAPITOLUL I

CONSIDERAȚII PRELIMINARE	3
<i>Secțiunea 1. Noțiunea dreptului internațional privat și delimitarea de alte ramuri de drept</i>	<i>3</i>
§1. Elementul de extraneitate	3
A. Definiție	3
B. Fapte juridice de atașare, fapte juridice materiale	4
C. Trăsăturile caracteristice ale elementelor de extraneitate	7
D. Prezentare exemplificativă a elementelor de extraneitate	11
§2. Raporturile juridice de drept internațional privat – obiect de reglementare al dreptului internațional privat	12
A. Sediul materiei. Definiția și sfera raporturilor juridice de drept internațional privat	12
B. Notele caracteristice ale raporturilor de drept internațional privat	14
§3. Metoda de reglementare în dreptul internațional privat	17
A. Expunerea metodei conflictuale	18
B. Caracterile metodei conflictuale	18
C. Critici aduse metodei conflictuale	18
D. Variante ale metodei conflictuale	19
§4. Denumirea disciplinei	20
§5. Dreptul internațional privat și alte ramuri de drept	20
A. Interferențe cu ramuri ale dreptului privat	20
B. Conexiuni cu ramuri ale dreptului public	30
C. Legătura între dreptul internațional privat și alte ramuri de drept	36
<i>Secțiunea a 2-a. Domeniul dreptului internațional privat</i>	<i>37</i>
§1. Doctrina care limitează dreptul internațional privat la conflictele de legi	37
A. Noțiunea de conflict de legi	37
B. Expunerea teoriei restrictive	38

§ 2. Doctrina conflictelor de legi și a conflictelor de jurisdicții	39
A. Noțiunea de conflict de jurisdicții	39
B. Expunerea teoriei. Competență jurisdicțională – competență legislativă	39
C. Critica teoriei	42
§ 3. Doctrina conflictelor de legi, a conflictelor de jurisdicții și a condiției juridice a străinului	43
A. Noțiunea de condiție juridică a străinului	43
B. Expunerea tezei	43
§ 4. Doctrina extensivă care include și cetățenia în dreptul internațional privat alături de conflictele de legi, conflictele de jurisdicții și condiția juridică a străinului	44
A. Noțiunea de cetățenie	44
B. Justificarea includerii cetățeniei în dreptul internațional privat	45
<i>Secțiunea a 3-a. Norma conflictuală</i>	<i>45</i>
§ 1. Generalități	45
A. Definiție	45
B. Funcție	46
C. Norma conflictuală și norma materială	46
D. Izvoarele normei conflictuale	46
§ 2. Structura normei conflictuale.....	46
A. Conținutul normei conflictuale	47
B. Legătura normei conflictuale	47
C. Principalele puncte de legătură	47
D. Clasificarea legăturilor	50
§ 3. Legea la care trimite norma conflictuală	50
§ 4. Clasificarea normelor conflictuale	51
A. După felul legăturii	51
B. După conținut	51
C. Norme de aplicație imediată	52
<i>Secțiunea a 4-a. Izvoarele dreptului internațional privat al României ...</i>	<i>52</i>
§ 1. Izvoarele interne	52
A. Legile în sens restrâns	52
B. Hotărârile Guvernului și Ordonanțele Guvernului	54
C. Discuție asupra practicii judecătorești, practicii arbitrale și a doctrinei ca izvoare de drept	54
§ 2. Izvoare internaționale	55
A. Convențiile internaționale	55
B. Cutuma internațională și uzanțele internaționale	57
C. Discuții privind <i>lex mercatoria</i>	57
C. Unificarea dreptului internațional privat	62

D. Raporturile dintre izvoarele interne și izvoarele internaționale de drept internațional privat	72
<i>Secțiunea a 5-a. Profil istoric privind dreptul internațional privat</i>	72
§ 1. Generalități	72
§ 2. Apariția și evoluția teoriei conflictelor de legi	73
A. Absența conflictelor de legi	73
B. Teoria statutarilor italieni	75
§ 3. Curentul teritorialist	79
A. Școala franceză (sec. al XVI-lea)	79
B. Școala olandeză (sec. al XVIII-lea)	81
§ 4. Curentul personalist și universalist	82
A. Școala personalistă a lui Mancini (sec. al XIX-lea)	82
B. Curentul universalist	82
§ 5. Doctrina anglo-americană (sec. XIX – XX)	83
A. Aspecte generale	83
B. Trăsăturile doctrinei anglo-americane	84
C. Reprezentanții doctrinei anglo-americane	84
§ 6. Doctrina modernă și contemporană	85

CAPITOLUL II

TEORIA CONFLICTELOR DE LEGI86

<i>Secțiunea 1. Calificarea și conflictul de calificări</i>	86
§ 1. Noțiune și definire	86
§ 2. Felurile calificării	89
A. Calificarea primară și calificarea secundară	89
B. Calificarea dată conținutului normei conflictuale și calificarea dată legăturii normei conflictuale	89
§ 3. Legea după care se face calificarea în dreptul român	89
§ 4. Excepții de la calificarea <i>lex fori</i>	90
<i>Secțiunea a 2-a. Retrimiteria</i>	91
§ 1. Generalități	91
§ 2. Definierea noțiunii	92
§ 3. Formele retrimiterii	93
§ 4. Temeiul retrimiterii	94
A. Retrimiteria ca soluție logic necesară	94
B. Retrimiteria ca soluție utilă din punct de vedere practic	96
§ 5. Retrimiteria în dreptul internațional privat român	96
A. Retrimiteria de gradul I	96
B. Retrimiteria de gradul II	98
§ 6. Retrimiteria în dreptul francez	98
§ 7. Retrimiteria în dreptul elvețian	100
§ 8. Alte sisteme de drept	101

§ 9. Retrimiterarea în convenții internaționale	101
<i>Secțiunea a 3-a. Cazurile în care legea străină competentă nu se aplică (ordinea publică și fraudă la lege)</i>	<i>102</i>
§ 1. Generalități	102
§ 2. Ordinea publică în dreptul internațional privat	102
A. Scurtă privire istorică	102
B. Noțiunea de ordine publică în dreptul internațional privat	104
C. Elemente specifice ale ordinii publice, în dreptul internațional privat	105
D. Caractere ale ordinii publice de drept internațional privat	105
E. Comparație între ordinea publică de drept internațional privat și alte instituții juridice	107
F. Efectele invocării ordinii publice de drept internațional privat	108
§ 3. Fraudarea legii în dreptul internațional privat	109
A. Noțiune	109
B. Condițiile fraudării legii în dreptul internațional privat	110
C. Controverse privind legea fraudată	111
D. Moduri de fraudare a legii în dreptul internațional privat	112
E. Asemănări și deosebiri între fraudarea legii în dreptul internațional privat și alte instituții juridice	115
F. Sancțiunea fraudării legii în dreptul internațional privat	116
<i>Secțiunea a 4-a. Relațiile în timp și spațiu ale sistemelor</i>	<i>117</i>
§ 1. Conflictul de legi în timp și spațiu	117
A. Noțiune. Forme	117
B. Condițiile eficacității internaționale a unui drept în țara noastră	118
C. Efectele eficacității unui drept străin	118
§ 2. Conflictul mobil de legi	119
A. Noțiune	119
B. Comparație cu alte instituții juridice	120
C. Domeniile în care pot apărea conflictele mobile de legi	120
D. Soluționarea conflictului mobil de legi	120
§ 3. Conflictul în timp al normelor conflictuale	124
A. Conflictul în timp al normelor conflictuale ale forului	124
B. Conflictul în timp al normelor conflictuale sau materiale străine care constituie <i>lex causae</i>	126
<i>Secțiunea a 5-a. Conflicte de legi în situații speciale</i>	<i>127</i>
§ 1. Conflictul de legi în cazul statului nerecunoscut	127
§ 2. Conflictul de legi interne (interprovinciale sau interregionale)	128
§ 3. Conflictele interpersonale	129

Capitolul III

APLICAREA DREPTULUI STRĂIN	132
§ 1. Generalități	132
§ 2. Formele aplicării legii străine	132
§ 3. Aplicarea legii străine ca <i>lex causae</i>	132
A. Noțiune	132
B. Temeiul aplicării legii străine	133
C. Titlul cu care se ia în considerare dreptul străin	133
§ 4. Titlul cu care se aplică dreptul străin în România	137
§ 5. Invocarea legii străine în fața autorităților țării forului	137
§ 6. Proba dreptului străin	138
A. Reguli generale	138
B. Mijloace de stabilire a conținutului legii străine	139
C. Procedura reglementată de Legea nr. 189/2003 privind asistența judiciară internațională în materie civilă și comercială	140
§ 7. Interpretarea dreptului străin	141
§ 8. Remedii ale greșitei aplicări sau interpretări a legii străine	141
§ 9. Imposibilitatea de probare a legii străine	143
§ 10. Drept comparat	143
A. Dreptul francez	143
B. Dreptul elvețian	147
C. Alte sisteme de drept	148
§ 11. Situația când legea străină este o condiție pentru aplicarea legii forului	149
§ 12. Situația când legea străină este încorporată contractual	149

PARTEA SPECIALĂ**Capitolul I**

CONDIȚIA JURIDICĂ A STRĂINILOR	153
§ 1. Generalități	153
§ 2. Condiția juridică a străinilor și conflictele de legi	154
§ 3. Formele condiției juridice a străinilor	155
§ 4. Regimul juridic al străinilor în România	156

Capitolul II

NORME CONFLICTUALE ÎN DIFERITE MATERII	160
<i>Secțiunea 1. Statutul persoanei fizice</i>	160
§ 1. Generalități	160

§ 2. Statutul personal în LDIP	161
A. Aplicarea legii naționale	161
B. Aplicarea altei legi	163
C. Domeniul de aplicare al legii statutului persoanei fizice	164
D. Excepția de la aplicarea legii personale competente cu privire la capacitatea persoanei fizice	166
E. Numele persoanei fizice	167
F. Domiciliul persoanei fizice	168
§ 3. Statutul persoanei fizice în legislația altor țări	169
<i>Secțiunea a 2-a. Persoana juridică</i>	<i>170</i>
§ 1. Generalități	170
§ 2. Sucursala și filiala	171
§ 3. Fuziunea persoanelor juridice de naționalități diferite și schimbarea naționalității	172
§ 4. Domeniul de aplicare a legii statutului organic al persoanei juridice	172
<i>Secțiunea a 3-a. Forma actului juridic</i>	<i>172</i>
§ 1. Generalități	172
§ 2. Legea aplicabilă în materie potrivit legislației noastre	174
§ 3. Caracterul normelor conflictuale privind forma actului juridic	176
§ 4. Alte forme ale actului juridic	177
<i>Secțiunea a 4-a. Condițiile de fond ale actului juridic</i>	<i>178</i>
§ 1. Generalități	178
§ 2. Principiul autonomiei de voință	179
§ 3. Lex voluntatis	180
§ 4. Localizarea obiectivă a actului juridic	182
§ 5. Localizarea <i>lex loci actus</i>	185
§ 6. Accesorium sequitur principale	185
§ 7. Lex contractus și retrimiteria	185
§ 8. Domeniul de aplicare a legii actului juridic cu referire specială asupra contractului	186
A. Condiții de fond	186
B. Condiții de formă	187
C. Interpretarea contractului	187
D. Efectele contractului	187
E. Executarea contractului	188
F. Legea monedei	188
G. Răspunderea contractuală	188
H. Stingerea obligațiilor contractuale	189
§ 9. Lex mercatoria	189
§ 10. Lex venditoris	190
§ 11. Alte contracte	191

A. Contractul de intermediere	191
B. Contractul de muncă	195
C. Contractul de executare de lucrări	196
D. Contractul de transport, de expediții și altele similare	197
E. Contractul bancar	198
F. Contractul de asigurare	198
G. Contractul de depozit	199
<i>Secțiunea a 5-a. Faptele juridice.....</i>	<i>200</i>
§ 1. Generalități	200
§ 2. Faptele juridice licite	201
§ 3. Faptele juridice ilicite	202
§ 4. Drepturile personalității	202
§ 5. Pentru alte prejudicii, se aplică următoarele reglementări	203
<i>Secțiunea a 6-a. Bunurile și drepturile reale</i>	<i>203</i>
§ 1. Determinarea și justificarea regulii <i>lex rei sitae</i>	203
§ 2. Domeniul de aplicare	204
§ 3. Particularități referitoare la universalitățile de bunuri	208
§ 4. Naționalizările	209
§ 5. Insolvența (Lichidarea judiciară)	210
<i>Secțiunea a 7-a. Statutul familial</i>	<i>213</i>
§ 1. Generalități	213
§ 2. Căsătoria	213
A. Încheierea căsătoriei în dreptul internațional privat	214
B. Efectele căsătoriei	218
C. Desfacerea și încetarea căsătoriei	222
§ 3. Filiația	226
A. Filiația copilului din căsătorie	226
B. Filiația copilului din afara căsătorie	227
§ 4. Obligația de întreținere	228
§ 5. Adopția	228
A. Încheierea adopției. Condiții de fond	228
B. Condiții de formă	230
C. Efectele adopției	231
D. Nulitatea adopției	231
E. Desfacerea adopției	231
<i>Secțiunea a 8-a. Moștenirea</i>	<i>232</i>
§ 1. Determinarea legii aplicabile succesiunii	232
§ 2. Domeniu de aplicare	232
§ 3. Condițiile de fond ale testamentului privesc	233
§ 4. Condițiile de formă ale testamentului	234

Capitolul III**CONFLICTELE DE JURISDICȚII 235**

<i>Secțiunea 1. Competența în dreptul internațional privat</i>	235
§ 1. Generalități	235
§ 2. Soluții posibile privind competența jurisdicțională	237
A. Forul imperativ	237
B. Forul exclusiv	237
C. Forul alternativ	238
D. Forul subsidiar	238
E. Forul de necesitate	238
F. Forul ales (prorogarea voluntară de competență)	239
G. Forul sechestrului	240
H. Excepția de arbitraj	240
§ 3. Imunitatea de jurisdicție	240
§ 4. Principalele puncte de legătură în materie de competență	241
§ 5. Caracterul normelor de competență jurisdicțională	243
§ 6. Determinarea competenței jurisdicționale potrivit LDIP	243
§ 7. Litispendența și conexitatea internațională	246
<i>Secțiunea a 2-a. Procedura de judecată</i>	248
§ 1. Generalități	248
§ 2. Accesul la justiție și condiția străinilor în proces	249
§ 3. Condiția reciprocității	249
§ 4. Raportul instanței	250
§ 5. Părțile și citarea lor	250
§ 6. Acțiunea, interesul, cererile introductive de instanță	252
§ 7. Apărările	252
§ 8. Termenele și prescripția acțiunii	253
§ 9. Desistarea, achiesarea, tranzacția	253
§ 10. Măsurile provizorii	253
§ 11. Obiectul și cauza acțiunii	254
§ 12. Probele	254
§ 13. Hotărârea	256
§ 14. Căile de atac	257
§ 15. Executarea silită	257
§ 16. Comisiile rogatorii internaționale în materie civilă	257
<i>Secțiunea a 3-a. Efectele hotărârilor străine</i>	259
§ 1. Recunoașterea hotărârilor	259
§ 2. Refuzul recunoașterii	261
§ 3. Procedura recunoașterii	264
§ 4. Executarea silită a hotărârii străine	265
§ 5. Puterea doveditoare a hotărârii străine	267
§ 6. Tranzacțiile judiciare	268

Capitolul IV

ARBITRAJUL INTERNAȚIONAL	269
§ 1. Generalități	269
§ 2. Izvoare	270
§ 3. Clasificare	271
§ 4. Natura juridică a arbitrajului	273
§ 5. Convenția de arbitraj	274
§ 6. Legea aplicabilă convenției de arbitraj	276
§ 7. Organizare și procedură	276
§ 8. Sentința arbitrală străină	277
§ 9. Recunoașterea și încuviințarea executării sentinței arbitrale străine	278
 Declarația universală a drepturilor omului	 280
 Legea nr. 105/1992 cu privire la reglementarea raporturilor de drept internațional privat	 286
 Principalele convenții internaționale	 321
 Bibliografie	 323
 Index alfabetic.....	 343